

*“Енергозбереження – шлях
подолання енергетичної
кризи!*

«Моя частка в енергозбереженні»

Одна з найголовніших проблем людини як природної істоти є те, що хоча їй і дано крім звичайних природних інстинктів такий ефективний адаптивний механізм як розум, але на відміну від інших живих організмів вона досі так і не пристосувалась жити в гармонійних відносинах ні з навколишнім середовищем, ні з собою. Я не хочу зводити можливості людського розуму тільки до таких примітивних здібностей як виживання любою ціною, але такою розумовою діяльністю як пошук істини, справедливості, духовних цінностей більша частина людського виду зараз взагалі не заморочується.

Можливо це пов'язано з ефективністю використанні можливостей мозку – всього біля 5-10%. Але ж і цього невеликого відсотка повинно вистачити для самоусвідомлення та усвідомлення того, що нерациональне надмірне споживання природних ресурсів та утворення величезної кількості неутилізованих і розсіюваних відходів призведе не до покращення умов життя людини (я вже мовчу

про інших істот, бо ми зараз розглядаємо самий примітивний ступень розвитку людського виду, який думає тільки про власне виживання) на Землі, а поступово до кризової енергетичної та екологічної ситуацій, загрозливих в першу чергу для її існування, бо без тепла, електроенергії, водопостачання людина великого міста (свого «досконалого» середовища) зараз же стає такою безпорадною на фоні інших істот, не маючи ні шерсті, ні крил, ні кліків і т.п. А що казати про такі сфери обслуговування потреб людини як медичне, транспортне, інформаційне забезпечення (хтось без Інтернету та телевізора взагалі не довго протягне). Все це потребує єдиного – великого споживання енергії. Населення швидко зростає, потреби кожного зростають ще інтенсивніше.

Тільки природні ресурси чомусь не збільшуються, а негативний вплив на навколишнє середовище збільшується. Що ж призводить до такої невідповідності? Де шукати причини можливої глобальної кризи? Можна нарікати на природу та далі вимагати від неї неспроможне, та тут згадується таке українське прислів'я: «Хіба мати винувата, що в неї дитина дурнувата?» Все ж, здається, крім нас, самих розумних дітей природи, нести відповідальність за

власне існування нікому.

Отже головним фактором, який може вплинути на ефективність державної політики в енергетиці та екології – це кардинальне змінення світогляду людей.

Це формування ідеології (усвідомлення, бажання, воля) країни, яка повинна грамотно пропагуватися, яка

має бути не просто модною, трендовою, але виявляти життєві позиції. Другим етапом буде розвиток наукової бази. Тут вже повинно бути дещо простіше, це не новий шлях, бо є приклад багатьох держав. Далі чітке планування відповідних проектів з урахуванням визначення термінів виконання. Залучення інвестицій в зелені технології вимагає співробітництва на державному та приватному рівні. Інвесторів привертає грамотно побудована економічна політика, яка передбачає мінімальні ризики та максимальні можливості. І в решті решт для здійснення всіх цих перетворень повинне бути створене законодавче поле. Тобто, як казав Ніцше: «Потрібен закон, який проголошує природу, навколишнє середовище вищими стосовно людини суб'єктом права».

Щодо власного вкладу в енергозбереження країни, то я, як звичайний громадянин, який не може втрутитись в питання економії енергоресурсів на загальнодержавному рівні, бачу доцільним дотримання простих правил, які допоможуть не бути безвідповідальним і споживати енергію розумно у будь-якій сфері діяльності – як в побуті, так і на робочому місці, а також

зосереджувати увагу своїх родичів, друзів, інших громадян щодо ощадливого ставлення до використання енергоресурсів та підвищення культури їх споживання

Одна з найголовніших проблем людини як природної істоти є те, що хоча їй і дано крім звичайних природних інстинктів такий ефективний адаптивний механізм як розум, але на відміну від інших живих організмів вона досі так і не пристосувалась жити в

гармонійних відносинах ні з навколишнім середовищем, ні з собою. Я не хочу зводити можливості людського розуму тільки до таких примітивних здібностей як виживання любою ціною, але такою розумовою діяльністю як пошук істини, справедливості, духовних цінностей більша частина людського виду зараз взагалі не заморочується. Можливо це пов'язано з ефективністю використанні можливостей мозку – всього біля 5-10%. Але ж і цього невеликого відсотка повинно вистачити для самоусвідомлення та усвідомлення того, що нераціональне надмірне споживання природних ресурсів та утворення величезної кількості неутилізованих і розсіюваних відходів призведе не до покращення умов життя людини (я вже мовчу про інших істот, бо ми зараз розглядаємо самий примітивний ступень розвитку людського виду, який думає тільки про власне виживання) на

Землі, а поступово до кризової енергетичної та екологічної ситуацій, загрозливих в першу чергу для її існування, бо без тепла, електроенергії, водопостачання людина великого міста (свого «досконалого» середовища) зараз же стає такою безпорадною на фоні інших істот, не маючи ні шерсті, ні крил, ні кліків і т.п.

А що казати про такі сфери обслуговування потреб людини як медичне, транспортне, інформаційне забезпечення (хтось без Інтернету та телевізора взагалі не довго протягне). Все це потребує єдиного – великого споживання

енергії. Населення швидко зростає, потреби кожного зростають ще інтенсивніше. Тільки природні ресурси чомусь не збільшуються, а негативний вплив на навколишнє середовище збільшується. Що ж призводить до такої невідповідності? Де шукати причини можливої глобальної кризи? Можна нарікати на природу та далі вимагати від неї неспроможне, та тут згадується таке українське прислів'я: «Хіба мати винувата, що в неї дитина дурнувата?» Все ж, здається, крім нас, самих розумних дітей природи, нести відповідальність за

власне існування нікому. Отже головним фактором, який може вплинути на ефективність державної політики в енергетиці та екології – це кардинальне змінення світогляду людей. Це формування ідеології (усвідомлення, бажання, воля) країни, яка повинна грамотно пропагуватися, яка

має бути не просто модною, трендовою, але виявляти життєві позиції. Другим етапом буде розвиток наукової бази. Тут вже повинно бути дещо простіше, це не новий шлях, бо є приклад багатьох держав. Далі чітке планування відповідних проектів з урахуванням визначення термінів виконання. Залучення інвестицій в зелені технології вимагає співробітництва на державному та приватному рівні. Інвесторів привертає грамотно побудована економічна політика, яка передбачає мінімальні ризики та максимальні можливості. І в решті решт для здійснення всіх цих перетворень повинне бути створене законодавче поле. Тобто, як казав Ніцше: «Потрібен закон, який проголошує природу, навколишнє середовище вищими стосовно людини суб'єктом права».

Щодо власного вкладу в енергозбереження області, то я, як звичайний громадянин, який не може втрутитись в питання економії енергоресурсів на загальнодержавному рівні, бачу доцільним дотримання простих правил, які допоможуть не бути безвідповідальним і споживати енергію розумно у будь-якій сфері

діяльності – як в побуті, так і на робочому місці, а також зосереджувати увагу своїх родичів, друзів, інших громадян щодо ощадливого ставлення до використання енергоресурсів та підвищення культури їх споживання.

Енергозбереження вдома: Зробіть свій будинок комфортним для себе та своєї родини

Ви можете зробити свій побут комфортнішим та підвищити ваш рівень життя, якщо спробуєте бути енергозаощадливими. Набагато простіше й дешевше зберігати тепло й електроенергію, ніж потерпати від протягів, вогкості і холоду у власній квартирі. Ви

можете зробити свій побут комфортнішим та підвищити ваш рівень життя, якщо спробуєте бути енергозаощадливими. Набагато простіше й дешевше зберігати тепло й електроенергію, ніж потерпати від протягів, вогкості і холоду у власній квартирі.

Енергоефективні поради: Як зберегти енергію вдома

Будинки втрачають чверть свого тепла через дах. Отже під час ремонту або заміни даху обов'язково скористайтеся ізоляційними матеріалами.

Існує безліч корисних порад, які допоможуть вам припинити марно витрачати енергію та гроші.

Зробіть свій будинок або квартиру затишними, теплими та сприятливими для здоров'я вашої родини, зменшивши при цьому споживання енергії та заощадивши кошти.

Будинки втрачають чверть свого тепла через дах. Отже під час ремонту або заміни даху обов'язково скористайтеся ізоляційними матеріалами. Існує безліч корисних порад, які допоможуть вам припинити марно витрачати енергію та гроші. Зробіть свій будинок або квартиру затишними, теплими та сприятливими для здоров'я вашої родини, зменшивши при цьому споживання енергії та заощадивши кошти.

Найефективніші заходи, яких ви можете вжити, якщо у вас власний будинок

Проведіть термомодернізацію власного будинку, що призведе до зниження вашого енергоспоживання більш ніж удвічі. При цьому навіть за підвищення вартості енергоносіїв на 50% обсяги оплати за їх використання зменшаться на 13-17% порівняно з рівнем оплати за нинішніми тарифами.

1. Утепліть горище

Будинки втрачають чверть свого тепла через дах. Отже під час ремонту або заміни даху обов'язково скористайтеся ізоляційними матеріалами. Товщина ізоляції горищних приміщень повинна бути не меншою 25 см.

2. Утепліть порожнисті стіни

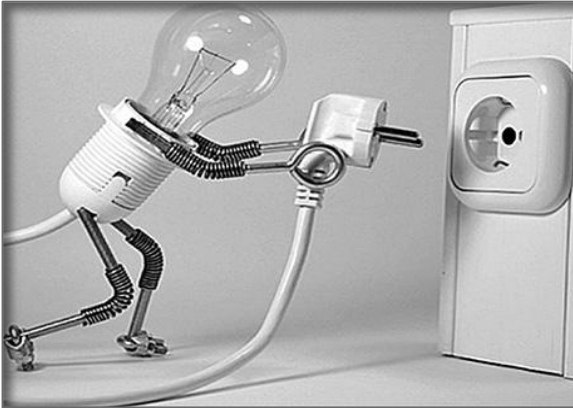
Будинки втрачають третину тепла через стіни. Лише кілька годин потрібно, аби встановити теплоізоляцію порожнистих стін. До того ж це легко зробити із зовнішньої сторони будинку. Така теплоізоляція може заощадити вам майже 700 гривень на рік. Якщо ваші стіни суцільні, вони також можуть бути утеплені.

3. Установіть заслінки від протягів

Установлення заслінок від протягів допоможе вам зберегти тепло у вашій оселі.

4. Вікна

До 20% загальних втрат тепла спричиняють негерметичні двері й вікна. Вікна з подвійним або потрійним заскленням забезпечать надійний захист від протягів і зменшать втрати тепла до 50%.

Ось що можна зробити вже цього тижня – і не витративши жодної копійки!

1. Виключайте всі електроприлади, які не використовуються, та не залишайте їх у режимі очікування

Виключайте всі електричні прилади, які не використовуються, оскільки навіть у режимі очікування вони споживають енергію. Це допоможе вам зберегти приблизно 80 гривень на рік. Не залишайте заряджатися мобільні телефони та ноутбуки всю ніч.

2. Протріть електричні лампи від пилу

Витерта лампа світить на 10-15% яскравіше, ніж запилена.

3. Закривайте штори

Закривайте штори наприкінці дня, аби тепло не залишало приміщення.

4. Не забувайте про природне освітлення

Використання сонячного світла – це один із найсуттєвіших резервів економії електроенергії. Використовуйте більше природнього світла, коли це можливо. На вулиці почало темнішати – подумайте, можливо, настав час для вечірньої прогулянки або вже час подумати про сон? Стало важко читати? Спробуйте сісти ближче до вікна або відкладіть читання на завтра.

5. Тримайте вікна чистими

Запилене скло може поглинати до 30% світла. Тримайте їх чистими.

6. Кип'ятіть лише стільки води, скільки вам потрібно, та не забувайте чистити чайник від накипу

Якщо ви будете кип'ятити лише необхідну вам кількість води, ви зможете заощадити десь 61 гривню на рік. Але не забувайте про те, що нагрівний елемент електричного чайника має бути вкритий водою.

Накип у чайнику проводить тепло майже в тридцять разів гірше, ніж метал, тому істотно збільшує кількість енергії, що потрібна для кип'ятіння води.

7. Надайте перевагу швидкому душу

Щодня приймайте душ замість ванної. Так лише за тиждень ви зекономите 1400 л води, що дозволяє зекономити 25 грн за місяць. Та й психологи радять митися під проточною водою. (Виходячи з того, що на прийом ванної витрачається до 250 л води, а на прийом душу до 50 л. Тобто за один прийом душу економиться до 200 л води, а якщо щоденний прийом ванної замінити на душ, то економиться до 1,4 м³ (або 1400 л)).

8. Відремонтуйте сантехніку

Щільно закривайте крани гарячої води. Стежте, щоб вони не протікали. Витікання гарячої води не лише збільшує ваші рахунки за гаряче

водопостачання, але й призводить до підвищення вологості житла.

9. Сушіть білизну на свіжому повітрі

Користуйтеся пральною машиною лише при повному завантаженні та періть одяг при температурі 30°C, аби

заощадити енергію та гроші.

10. Замість подорожі автомобілем оберіть прогулянку

Раз на тиждень замість того, аби здійснити коротку подорож машиною, прогуляйтеся. Також дотримуйтеся таких порад: слідкуйте за тим, аби шини вашого автомобіля були

правильно наповнені повітрям та переключайте передачі трохи раніше, щоб заощадити місяць пального на рік.

11. Спробуйте марно не втрачати продукти харчування

Спробуйте не витратити продукти харчування марно. Заздалегідь плануйте меню, пишiть список покупок та розсудливо використовуйте залишки їжі.

Що можна зробити протягом наступних кількох тижнів

1. Заходи, які вимагатимуть деяких вкладень, але допоможуть заощадити гроші майже одразу

- Скажіть «ні» лампочкам Ілліча

Замість традиційних лампочок розжарювання використовуйте енергоефективні флуоресцентні лампочки. Вони технологічно досконаліші й служитимуть вам удесятеро довше, а рахунок за електроенергію зменшиться приблизно на 20-25%.

- Установіть тепловідбивні екрани

Стіна за радіатором може нагріватися до 50°C. Шкода витратити стільки тепла на розігрів цегли чи бетонних плит, особливо коли

в оселі холодно. Закріпіть на стіні поза радіатором тепловідбивний екран з листа фольги, який буде відбивати тепло в приміщення та підвищить ефективність обігріву кімнати.

2. Заходи, які вимагатимуть значних вкладень, але водночас допоможуть заощадити гроші протягом більшого часу в майбутньому

- Встановіть енергоефективний бойлер
Під час вибору бойлера поцікавтеся не тільки його потужністю, але й рівнем його енергоспоживання (найменший рівень енергоспоживання позначається «А» або «А+»). Зупиніть свій вибір на більш енергоефективному приладі.
- Купуйте енергозберігаючі побутові прилади
При виборі таких побутових приладів, як холодильник, плита, пральна машина, тощо, звертайте увагу на їхній рівень енергоспоживання. Прилади з найменшим рівнем енергоспоживання маркуються літерами «А» або «А+». Так, наприклад, холодильник класу «А» або «А+» споживає на 30 - 50% менше електричної енергії від загального споживання електроенергії холодильником класу «В».

Надайте перевагу паливозберігаючому автомобілю
Наступного разу при купівлі машини оберіть ту модель, яка споживає найменшу кількість палива. Завдяки цьому ваші витрати на придбання палива можуть бути зменшеними на чверть.

Джерела:

1. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія: Підручник. – К.: Академвидав, 2009. – 592с.
2. Уцененные ценности, журнал «КлинТех», 2011-2012, № 9 (4), с. 22-23.
3. Нові способи отримання енергії. Гюнтер Паулі «Синя економіка», освітня програма «Енергозбереження в побуті та малому бізнесі», Міжнародний енергетичний центр ім. І. Люндіна ,лекція 5.
4. <http://iee.kpi.ua/files/en/3.pdf>
5. <http://ukinukraine.fco.gov.uk/uk/save-energy/save-energy-at-home/quick-guide>
6. <http://www.qclub.org.ua/wp-content/uploads/2012/08/4.Zimina-O.pdf>